

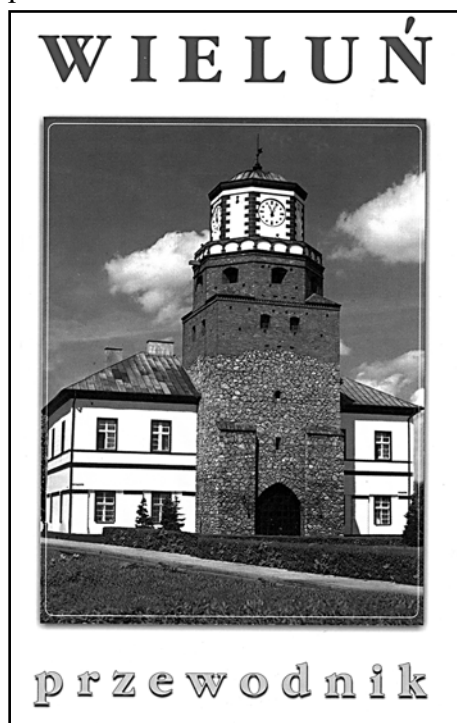
TADEUSZ OLEJNIK, *WIELUŃ. PRZEWODNIK, URZĄD MIEJSKI W WIELUNIU I WIELUŃSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE, + PLAN MIASTA, WIELUŃ 2003; BIBLIOTEKA WIELUŃSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO, t. 4, ss. 61 (Jarosław Petrowicz)*

Słowo „przewodnik” ma wiele znaczeń. Może to być osoba, która idzie przodem, wskazuje komuś drogę. Czasami taka osoba jest specjalnie wyszkolona, by oprowadzać turystów po mieście czy parku krajobrazowym. W innym znaczeniu przewodnik to mistrz, wzór do naśladowania, przywódca. Może być więc przewodnik narodu czy partii. Czasami przewodnikiem nazywa się zwierzę czy ptaka przewodzącego stadu. W fizyce przewodnik to substancja przewodząca ciepło bądź prąd elektryczny, czasami jest to drut czy taśma służąca do takiego przewodzenia. Przewodnik to również książka, zawierająca praktyczne wiadomości,

instrukcje dotyczące jakiejś dziedziny; także książka krajoznawcza, zapoznająca turystę z danym regionem czy miastem.

Właśnie taką ponad sześćdziesięciostronicową publikację w 2003 roku wydały wspólnie Wieluńskie Towarzystwo Naukowe i Urząd Miejski w Wieluniu. „*Wieluń. Przewodnik*” - autorstwa profesora Tadeusza Olejnika - to „Tom IV Biblioteki Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego”, a szóste wydawnictwo tego stowarzyszenia. Zgodnie z definicją, jest to książka zawierająca niezbędne informacje o mieście, pomocna turystyce zwiedzającemu Wieluń.

Przewodnik składa się z dwóch zasadniczych części. Pierwsza z nich - to zarys dziejów miasta. Można powiedzieć, że zaprezentowano tu historię Wielunia w pigułce. W rozdziale zatytułowanym *Z przeszło-*

ści Wielunia autor pisze o wspaniałych tradycjach miasteczka (bez zbędnych dla przeciętnego turysty szczegółów, dygresji, objaśnień czy przypisów). Augustiańska legenda o powstaniu Wielunia (zaczepnięta ze źródeł klasztornych) wyjaśnia pochodzenie nazwy grodu i tłumaczy proveniencję herbu ziemi wieluńskiej. Prof. Olejnik przedstawia warunki, które spowodowały zmianę historycznej ziemi rudzkiej na ziemię wieluńską, opisuje zawieruchy wojenne z czasów rozbitcia dzielnicowego i przyłączenie ziemi wieluńskiej do Korony przez Władysława Łokietka. Przypomina o rozwoju miasta za panowania Kazimierza Wielkiego i o księstwie wieluńskim, kiedy to nad Wieluniem miał władzę Władysław Opolczyk (książę ten utracił ziemię wieluńską na rzecz Władysława Jagiełły). Następnie charakteryzuje okres rozkwitu naszej małej ojczyzny za panowania Władysława Jagiełły, Kazimierza Jagiellończyka i Zygmunta Augusta. Wskazuje na zahamowanie rozwoju za panowania Zygmunta III Wazy. Mówi również o wojnach, zarazach i pożarach, jakie Wieluń nawiedzały, opowiada o zaborach, kiedy to Wieluń znajdował się pod panowaniem pruskim, a później rosyjskim. Przypomina wreszcie o wielkim zniszczeniu miasta w okresie II wojny światowej i okupacji oraz o powolnym dźwiganiu się Wielunia z upadku po 1945 roku. W rozdziale tym zwraca uwagę na wydarzenia i postacie historyczne, które miały istotne znaczenie dla stołecznego miasta ziemi wieluńskiej.

W drugim rozdziale przewodnika, pod tytułem *Zwiedzamy miasto*, czytelnik odbywa swoisty spacer po Wieluniu. Profesor Tadeusz Olejnik rzetelnie przedstawia najważniejsze miejsca Wielunia: pomniki, kościoły, gmachy użyteczności publicznej, ulice, parki, planty, klasztory, mury obronne z zachowanymi fragmentami baszt; słowem, wszystko to, co w Wieluniu warto zobaczyć i poznać. Opisy wzbogacono pięknymi fotografiami wykonanymi przez Mirosława Grabczaka i Jarosława Mostowego. Kompozycja treści publikacji i materiałów ilustracyjnych jest przemyślana i logiczna. Wydawnictwo zaopatrzone także w wykaz ważniejszej literatury dotyczącej Wielunia, co pomoże dociekliwyszemu czytelnikowi znaleźć więcej szczegółowych informacji na temat historii i geografii ziemi wieluńskiej. Nieco miejsca poświęcono informacjom użytkowym, zawierającym nazwy, adresy i telefony ważniejszych instytucji. Dołączono również kolorową mapkę Wielunia, co z pewnością pomoże turystom w poznawaniu uroków miasteczka.

W epoce globalizacji i Internetu wiele wiadomości o Wieluniu można znaleźć na stronach internetowych poświęconych naszemu miastu. Informacje o charakterze lokalnym posegregowane są w blokach tematycznych. Istnieją więc linki, czyli hiperłącza, o nazwach typu: oświata, urzędy i instytucje, kultura i sztuka, zakłady produkcyjne, kościoły i wyznania, gastronomia i hotelarstwo, usługi itd. Można więc odszukać potrzebne telefony, adresy, ogłoszenia. Hasło „Wieluń”

pojawia się także w Internecie na stronach poświęconych pielgrzymkom, bowiem miasto nasze leży na trasach peregrynacji religijnych na Jasną Górę w Częstochowie, a strony poświęcone województwu łódzkiemu zawierają ogólne informacje o Wieluniu. Wieluń jest też na portalu www.gminy.polskie.pl. Nie odnalazłem jednak portalu, który byłby w stanie oprowadzić mnie po mieście tak, jak omawiany przeze mnie przewodnik.

Mimo wielkich zalet „elektronicznych zasobów wiedzy”, książki „konwencjonalne”, drukowane, mają w wielu sytuacjach przewagę nad rozległym, ale nieco chaotycznym morzem dokumentów w sieci internetowej. Dodajmy, dokumentów nie zawsze wiarygodnych, rzeczowych i obiektywnych. Gutenberg nie zostanie - moim zdaniem - nigdy odesłany do lamusa, bowiem są takie okoliczności, w których powinniśmy mieć ze sobą książkę. Do tych sytuacji niewątpliwie należy zwiedzanie. W terenie, w podróży przewodniki turystyczne służą niebagatelną pomocą, nadając większy sens temu, co robimy. Mały format książki sprawi, że z pewnością zmieści się ona do każdego plecaka. Dobra jakość druku na dobrym papierze i treść, której w Internecie nie znajdziemy, decydują o tym, że w przewodnik po Wieluniu powinien zaopatrzyć się każdy turysta odwiedzający miasto i każdy miłośnik naszej małej ojczyzny. Należy wierzyć, że praca Tadeusza Olejnika przyczyni się do większej znajomości miasta wśród mieszkańców ziemi wieluńskiej i turystów. Napisana jest językiem jasnym, zrozumiałym dla każdego umiejącego czytać Polaka. Przewodnik jest swoistą kartą przetargową na rynku polskiej turystyki. Miejmy nadzieję, że kartą skuteczną.